

Miscel·lània

L'EXPOTREN GALÍCIA

Organitzat per la Xunta de Galícia, aquest convoi-exposició ha recorregut, entre el 7 de setembre i el 10 d'octubre, les ciutats de Vigo, Pontevedra, Oporto, Lisboa, Madrid, Saragossa, Barcelona, Bilbao, Burgos, Monforte, Ourense, Lugo, La Corunya i Santiago, fent coincidir la seva estada a l'estació de França, de Barcelona, amb les Festes de la Mercè, del 23 al 25 de setembre d'enguany. La mostra ha reunit l'art, la banca, les comunicacions, la cultura, l'engineering, l'estalvi, el folklore, la indústria alimentària, la hidroelèctrica, la moda, la ramaderia i la vitivinicultura junt amb el turisme, com a exponents de la potència humana i econòmica d'aquella nacionalitat. En arribar el tren fou rebut pels senyors Trias Fargas i Eduard Bueno en nom de la ciutat i pels esbarts gallescs de Catalunya en nom dels immigrants a la nostra terra. El comiat de la mostra es va fer amb un recital del mundialment famós ballet Rey de Viana, a Montjuïc. Si ens escau de ferros ressò de l'esdeveniment és perquè al primer stand-vagó hi figurava una obra del nostre escultor Josep Sobrado i Balboa, gallec de naixença i sabadellenc d'adopció.

DOS ANIVERSARIS EN UN ORFEÓ DE SABADELL I CORAL ALLELUIA

L'Orfeó compleix vuitanta anys i la Coral en compta quaranta. I heus ací que en perfecta germanor ambdues institucions sabadellenques han commemorat els respectius aniversaris. La celebració ha consistit en un concert magne, que va tenir lloc el 2 d'aquest mes d'octubre en el teatre municipal Faràndula.

Constatem de seguida que no va ser una audició convencional a base dels repertoris acostumats. Acompanyades per una nodrida orquestra (la Estela, dirigida per Cohí Grau) ambdues masses corals van interpretar "Jesu crist els homes guia", breu i coneguda coral de la cantata 147 de Bach; el "Cant de victòria de Miriam", de Schubert, extens i compromès; i la

"Missa de l'Orfenat", composta per Mozart als seus tretze anys, segons que se'ns informa, i ben poc coneguda, tan poc que pràcticament era una estrena en el nostre país.

Hem de reconèixer que aquest programa suposava tot un repte per als dos nostres esforços conjunts corals, i que se'n van sortir de forma que podríem qualificar d'immillorable; cal entendre que com a fruit d'una tira d'assajos conduïts amb el màxim de rigor.

Les veus solistes van estar a càrrec de la soprano Una Herbage, la contralt Anna Velando, el baix Nikos Kapetas i el jove tenor sabadellenc Josep Mª Bosch, tots els quals van excel·lir en els respectius comesos.

Mereixen la més efusiva felicitació els mestres directors Josep Colomé i Somoza (de l'Orfeó) i Pere Puig i Ballonga (de la Coral Al·leluia).

El proppassat dia 11 de setembre morí a la nostra ciutat, a l'edat de 78 anys, el que fou excel·lent dibuixant i pintor figurista, Josep Chibeli i Moles. Morí a la Casa-Asil de les Germanetes dels Avis Desemparats on s'hi trobava internat des de feia més d'un any.

Encara que la seva obra pictòrica pugui ésser ignorada per les noves generacions, no ho és, en canvi pels de la seva generació. Fou deixeble dels Mestres Joan Vilatobà i Joan Vila i Cinca i condeixeble i amic dels Camil Fàbregas, Marius Vilatobà, Joan Maurí, Lluís Molins de Mur, Valls i Baqué, Maria Teresa Bedós, Isabel Pons i Iranzo...

Ha deixat una obra i, per damunt de tot, un bon record entre els que l'hem conegut i tractat, els seus amics.

Descansi en pau l'amic Chibeli.

DE LA VISIÓ DE SABADELL PER PILARIN BAYÉS

Aquest ha estat el títol de l'exposició que ens ha presentat aquesta dibuixant il·lustradora. "Pilarin", que així signa la seva obra, no cal pas intentar descobrir-la, puix ja és ben coneguda

per la seva constant i periòdica col·laboració als mitjans gràfics, molt principalment dirigida al públic infantil i juvenil.

Els seus dibuixos donen l'aparença de l'espontaneïtat, tanta és la frescor que transpiren. Tenen aquest original "divertiment" que els fa de bon veure i a través dels quals hom endevina com és la seva autora. "Pilarin" se'ns apareix en cadascú dels seus propis dibuixos: està en la seva atmosfera. L'espectador comparteix el seu somriure o la seva jovial rialla, la seva desbordant i exuberant simpatia... Ella té ofici, guanyat en un treball persistent, de lluita diària. I, és clar, per ella "dibuixar és un do".

Les seves visions de Sabadell són -com tota la seva obra- optimistes i alegres: són una festa, perquè la pròpia autora té una

òptica feta d'aquesta bona mena de cristall.

JORDI ROCA PER LA PAU

El dilluns de Festa Major fou inaugurat a la Ronda Zamenhof un mural d'inspiració pacifista i de grans dimensions (14

metres d'amplà per 6,50 d'alçària, a més del frontispici que el remata a la part superior i que inclou un rellotge de sol), degut al talent i al treball del popular pintor, grafista i col·laborador de la nostra revista, Jordi Roca i Tubau, qui cada mati d'aquest tòrrid agost s'ha enfilat a la bastida instal·lada a l'efecte per a dur a terme tan esforçada tasca, amb l'ajut de Josep Reverter.

Sembla ser que el rellotge de sol és el primer de caràcter públic que funcionarà a la nostra ciutat al carrer, i el mural que el conté és el tercer dels vuit per la Pau que l'Ajuntament ha encarregat als artistes sabadellencs i que emplenaran de color la vila. Els dos primers ja realitzats han estat el de Pep Domènech, al mercat de Torre Romeu, i el de Josep Madaula al de la Creu Alta, que estan ja integrats en l'entorn urbà respectiu.

A la base del d'en Roca hi figura una porta oberta que simbolitza l'accés de l'home a la seva pàtria, amb dos xiprers al fons que representen l'hospitalitat. La nostra herència cultural hi és present amb el dòium situat a primer terme, coronat

Escoda

ALTA SASTRERIA DE LUXE

Plaça Sant Roc, 5 - Telèfon 725 59 29 - SABADELL

pel lloer de la fertilitat. El gran colom blanc de l'esquerra simbolitza la Pau, i la diadema, la dignitat de l'individu i la llibertat de pensament. Els dos rostres units per un bes, que representa la confiança, són presidits per un ull que simbolitza el poder suprem.

A la inauguració, com a acte simbòlic de la Pau, fóren deixats anar un miler de coloms.

D'UN CICLE POÈTIC

El dia 26 de juny d'enguany s'esdevingué un interessant comiat a les vetllades poètiques que cada dos dimarts, des del mes de desembre de l'any passat, es presentaven a "Piano Jazz".

L'èxit d'aquest cicle, tant de públic com de qualitat artística i de continuïtat, es va deure en bona part a les facilitats donades per l'equip de "Piano Jazz" i a la capacitat organitzativa i l'afany desinteressat de l'autor que inicià els recitals, en Francesc Brunet-Llobet. Així, de mica en mica, es va anar creant un nou cercle poètic que assistia als citats recitals per escoltar a coneguts autors com ara Vicenç Altaió i Vicenç Villatoro, però també a joves poetes generalment locals (Montserrat Carné, Josep Mª Ripoll, Esteve Martínez, Josep Milà, Francesc Brunet-Llobet, Ramon Permanyer, Andrés Rico, Ester Tàpia, J. Antonio Bueno, Xavier Diaz, Gabi Ruiz, Josep Pujol, Josep Adalid). Sovint, les vetllades anaven acompanyades d'algun grup musical: Teo Batlle, Jordi Ferran, Josep Monràs, Joan Artigas.

Donat l'interès que va despertar la iniciativa, tant pel públic assistent com pels intercanvis artístics que permet, es preveu la publicació d'un llibre que reculli una mostra dels poemes recitats. D'altra banda, no cal dir que, amb l'ajut de "Piano Jazz", si no surt cap entrebanc, i amb la coordinació d'en Francesc Brunet-Llobet, hom desitja repetir l'experiència ben aviat per tal de que els "dimarts poètics" segueixin essent una interessant realitat dins el món artístic sabadellenc.

L'HORA DELS MUSEUS

El divendres 31 d'agost el nostre batlle Antoni Farrés va pronunciar aquesta frase dins el context del parlament dirigit al mestre escultor, erudit i col·leccionista, en Frederic Marés i

Déulovol, gràcies a la generositat del qual Sabadell s'ha vist enriquida amb la col·lecció de mostres i motllos d'indianes incorporada al Museu d'Història de la ciutat i ubicada a la Sala que des d'ara porta el nom de l'il·lustre artista.

I la frase del títol era prou eficaç car la museística local acabava de viure el mateix dia la inauguració de dues exposicions al Museu d'Art del carrer del Dr. Puig, que romandrien obertes al públic fins el 16 de setembre darrer: la d'instruments de música tradicionals catalans, mostra itinerari deguda al patronatge de la Caixa de Barcelona; i la de miniatures de la Cerdanya, mostra d'eines i vehicles executats a petita escala pel "roder" de Guils en Joaquim Bosom i Soler, exposada abans a la Cerdanya i a Barcelona.

Ha estat un lloable incert de la nostra conselleria de Cultura el relligar aquestes mostres de disseny, folklore i ètnica amb els actes civils i lúdics de la Festa Major. Confiam que al llarg del curs encetat mantinguin els nostres estaments culturals la mateixa dinàmica.

En principi aquest ànim té traducció immediata en l'antològica del pintor Vila Arrufat a l'Acadèmia de Belles Arts i al Museu d'Art de Sabadell, com així mateix es perfilen els calendaris i previsions de cada entitat. L'Acadèmia en concret preveu, encara que avui per avui sense datar, les mostres de Comes Busquets, Teresa Gancedo, Jordi Roca, Todó i, prevista en principi per a la segona quinzena de gener, la mostra d'historieta d'expressió catalana, a cura del Servei del Llibre de la Generalitat de Catalunya.

PREMI INTERNACIONAL JOAN MIRÓ

Aquest premi de dibuix, considerat mundialment com el més prestigiós, ha celebrat enguany la seva XXIII convocatòria. Representa una enquesta anyal de les tendències més actuals entre els joves valors d'avantguarda, i no cal dir, doncs, que desterra totalment l'immobilisme en favor de la recerca plàstica i del seguiment dels corrents més influents en l'àmbit universal. En aquesta edició hi han concorregut 715 obres de 24 països, de les quals han estat seleccionades poc més de la meitat, i s'ha atorgat el Premi -per primer cop "ex aequo" en la història del

concurs- a l'obra del txec Ondrej Michalek i a la del polonès Iwo Zaniewski.

Les obres seleccionades han estat exposades des del 24 de juliol fins a final de setembre a la Fundació Miró, del Parc de Montjuïc, i ha estat per a nosaltres motiu de goig l'haver comprovat que entre elles n'hi havia de quatre artistes sabadellencs: Jesús Belloso, Espín-Amprimo, Agustí Puig i el nostre col·laborador habitual R. Calvo Duran. Amb anterioritat -la segona quinzena de juny- a la mateixa Fundació s'hi va efectuar la selecció per al Premi Joan Prats, d'Art Gràfic, de la qual en surt el cartell anunciador del Premi de Dibuix Joan Miró. A l'exposició de la vintena i escaig de finalistes s'hi podien veure, tanmateix, els cartells de dos dels dissenyadors esmentats -Calvo Duran i Amprimo- els quals ens satisfà de felicitar des d'aquí per l'èxit que per a ells representa d'haver estat inclosos en una mostra tan o més rigorosa, si hi cap, que la del propi Premi Internacional de Dibuix Joan Miró.

RIGOLETTO "Amics de l'òpera"

Una vegada més s'ha demostrat que a Sabadell hi ha un públic interessat en el teatre operístic i que, en aquest camp, la nostra ciutat, de la mà de Mirna Lacambra i els seus col·laboradors en el timó d'"Amics de l'Òpera", i amb el suport de les nostres primeres institucions, ha sabut trobar la fórmula de l'èxit.

Naturalment, la fórmula de l'èxit comporta com a primer ingredient el major grau de per-

fecció possible. No plànyer res en l'esforç.

La representació de "Rigoletto", el 17 d'aquest mes d'octubre al teatre municipal La Faràndula, ha estat a l'altura dels colisseus d'òpera exigents. Els cantants eren tots de gran categoria, especialment el baríton Franco Bordoni, que és un dels millors intèrprets de l'històric i dramàtic protagonista, i la jove soprano Eneida Llopis, una "Gilda" d'extraordinàries i sensibles facultats. No disposem d'espai per estendre'ns en el comentari puntual i detallat de la representació, ja que ens ve just per enganxar en el darrer moment el tiratge de QUADERN, però volem destacar la concepció i la realització de l'espai escènic, aspectes que han estat resolts en un formidable treball del sabadellenc Francesc Ventura basat en la múltiple utilització d'un gran tendal que pren formes i colors diferents segons les necessitats expressives de l'escena.

No exagerem si diem, generalitzant, que tots els cantants, el cor, l'orquestra, el ballet, han estat a nivell engrescador. Els fervorosos i insistents aplaudiments que es prodigaren en cada un dels passatges musicals de més lluïment i les entusiastes ovacions del final, rubricaren prou l'èxit global d'una memorable nit operística.

CORAL DEL CONSERVATORI MUNICIPAL DE MÚSICA DE SABADELL

El mateix dia, però a la nit, va celebrar-se un concert coral al jardí del Museu d'Art. Un nou marc, força acollidor. Caldria pensar en abillar-lo, fent alguns adequats aranjaments, per la qual cosa quedaria un marc adequat per celebrar-hi actes culturals durant l'estiu.

Ocupant-nos del Concert, direm que actuà aquesta Coral dirigida per Mª Teresa Boix. Coral que es formà ara ha fet tres anys i en la qual s'agrupen veus molt joves i d'altres en la seva plenitud. La Boix ha sabut harmonitzar un conjunt de veus que varen oferir-nos un selectiu programa. A cada peça se la premià amb uns càlids aplaudiments. La primera part del concert va acompanyar-se per Marta Franquet, a l'arpa.

Va cloure's la vetllada amb "El cant a la senyera" en el qual van adherir-se els assistents. Resultà una vetllada molt agrada-

ble. Cal repetir-ho pel pròxim estiu.

CAMIL FÀBREGAS a MOIÀ

Camil Fàbregas, l'escultor moianès afincat a Sabadell des de fa més de seixanta anys, ha presentat una exposició antològica de la seva obra a la vila de Moià. Obra que ha estat instal·lada en una planta del Museu de l'esmentada vila, amb la col·laboració dels Ajuntaments de Sabadell i de Moià, així com el Museu d'Art el qual està estudiant la possibilitat de cedir en dipòsit un centenar d'obres que ara es troben en els magatzems de la restaurada Casa Turull, sense

honorat el seu fill dedicant-li una àmplia sala en el seu Museu. L'obra -i el treball ingent- d'aquest artista s'ho mereix a bastament.

L'"AULA BRECHT" per Feliu Formosa

En motiu de la Diada 11 de Setembre, l'Ajuntament organitzà alguns actes públics, entre els quals ens plau comentar dos d'ells. Ens referim primerament a l'"Aula Brecht" de Feliu Formosa. Aquest intèrpret -actor-poeta- se sap l'ofici. La seva actuació fou perfecta, evidenciant en tot moment un absolut domini del seu afer, amb una perfecta dicció. Impressiona al públic

reix aquests dies una exposició de l'obra més recent, però també algunes pintures primerenques, quan estava sota el mestratge del malaguanyat Manuel Rallo. Així, doncs, veiem una mena d'exposició retrospectiva per la qual es pot estimar la seva trajectòria plàstica durant aquests anys. En el catàleg s'hi inscriuen uns breus comentaris entorn a l'obra d'aquest pintor, que venen a analitzar-la. Volem, si més no, reproduir unes paraules que d'ella ha escrit Joan David: "Obra en definitiva descriptiva cenyida per una serena construcció. Vet ací una lluita amorosa en la qual l'artista es mou aconseguint intel·lectualment l'autoritat que guia el gust estètic de la bellesa. Sant Tomàs diu: "Bell és allò que vist agrada". No em cal afegir-hi res més".

suavitat que les fa més íntimes. A més -i ací la seva sensibilitat- juga amb un simbolisme oníric. Empra -almenys en aquesta versió- la vida -o la mort- d'una fulla seca. Hi ha una atmosfera tardorenca en aquesta bella mostra. Certament, bella.

"ANY INTERNACIONAL DE LA MÚSICA"

El proper 1985 ha estat declarat "Any Internacional de la Música", i en ell s'escau el III Centenari del naixement dels grans compositors Johann Sebastian Bach i George Friedrich Haendel. Aquestes efemèrides, sens dubte, desvetllaran l'espectació de tots els afeccionats davant un nombre incommensurable de concerts i d'actes culturals que es preparen i que dona-

Una instantània de l'inauguració de la mostra antològica de l'escultor Camil Fàbregas a Moià.

que això hagi d'afectar a la sala que en l'esmentat Museu d'Art de Sabadell hi té dedicada En Fàbregas.

Aquesta mostra ha coincidit en la Festa Major de Moià. S'inaugurà el passat 15 d'agost i a l'acte assistiren el vice-president de la Diputació de Barcelona, senyor Josep M.ª Calmet i Iglésies, acompanyat per les autoritats locals de la vila així com el Patronat de Museus. Entre els visitants hi havia un bon nombre de sabadellencs que es van desplaçar per tal motiu. L'exposició que durà fins ben entrat el setembre s'ha vist molt visitada, tota vegada que hi ha hagut un gran interès en poder admirar el valuós recull de l'obra d'aquest polifacètic artista, exposat en un marc adient. Recull que aplega una mostra antològica realitzada al llarg de més de seixanta anys que fa de bon veure i que Moià, on va neixer Camil Fàbregas allà l'any 1906, s'ha honorat i ha

amb la seva naturalitat i cada moviment i cada flexió de veu està ben estudiada, perfectament calculada per cada situació, a fi d'un millor llüiment.

Fou una llàstima que aquest acte no el presenciés un nombre públic. S'ocupà la meitat de les grades de l'amfiteatre del Jardí de la Caixa d'Estalvis de Sabadell. El públic assistent s'ho passà bé, puix valgué la pena veure l'actuació -gest i paraula- d'aquest fidel intèrpret de Brecht.

JOAQUIM BUSQUETS a Intel·lecte

Aquest artista pintor ens ofe-

Oli de J. Busquets.

PERE RUIZ GRIM a "NEGRE"

En aquesta íntima galeria s'ha exposat l'obra d'aquest artista barceloní. Ja duu una trajectòria professional força creditiva. I aquesta mostra n'ha estat un bon tast.

És el seu un treball acurat, molt sensible, fins i tot poètic, líric. Té un traç elegant i subtil que fa de bon contemplar. Tracta la figura amb una íntima delectació; les formes, més o menys accentuades, tenen una

ran un nou relleu a la cultura musical del segle XVIII.

QUADERN, en aquesta avinentesa, ha volgut esdevenir cronista de les celebracions d'una art que ha estat definida com "la tendència natural de l'expressió més enllà del silenci", acollint a les seves pàgines col·laboracions i notícies sobre el món musical i els seus protagonistes.

Així, el present número conté un treball sobre Haendel i el seu tercer Centenari que constitueix el primer lliurament d'un cicle d'articles que continuarà properament amb una "Evocació de Bach", "El florilegi musical d'Itàlia", "El segle XVIII entre el barroc i el romanticisme" i, finalment, "L'òpera, protagonista de la veu".

negre

Passeig de la Plaça Major, 38
Telèfon: 726.56.38 SABADELL